

Avalik arutelu

avalduse projekti üle ELi ametnike avaliku teenistuse põhimõtete kohta

Sissejuhatus

Euroopa Ombudsman uurib kaebusi haldusomavoli asjus ELi institutsioonide¹ tegevuses. Oma kogemuste põhjal kaebustega tegelemisel ning kontaktide alusel institutsioonide ja nende töötajatega, kodanikega ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega on ta jõudnud järeldusele, et ametnikel ja avalikkusel oleks kasu selgest ja kokkuvõtlikust avaldusest ELi ametnike² avaliku teenistuse põhimõtete kohta.

Ombudsman on valmistanud ette asjaomase avalduse **projekti** ning kutsub üles esitama kommentaare selle kohta.

Projekti koostamisel on püütud muu hulgas võtta arvesse liikmesriikide parimaid tavasid. Selle eesmärgi nimel konsulteeris Euroopa Ombudsman enne avalduse projekti ettevalmistamist Euroopa ombudsmanide võrgustikku kuuluvate riiklike ombudsmanidega. Riiklikele ombudsmanidele saadetud **konsultatsioonidokument** ja **aruanne** saadud vastuste kohta on saadaval taustdokumentidena.

Avaliku teenistuse põhimõtete avalduse projekti põhjendus

Euroopa Ombudsmani *missiooni kirjelduses* on sätestatud eesmärk „luua dialoogi kaudu usaldus kodanike ja Euroopa Liidu vahel ja ning parandada kõrgeimate käitumisharjumiste järgimist liidu institutsioonides”.

Ombudsmani eesmärgiks on samuti „avaldada positiivset mõju ELi institutsioonide halduskultuurile” (vt Euroopa Ombudsmani *Ametivolituste täitmise strateegia*).

Avalduse projekti koostamisel on peetud silmas teatavate põhiväärtuste selgitamist, mis peaksid peegelduma ELi ametnike käitumises. Asjaomaste väärtuste selgitamise eesmärgiks on edendada kodanike usaldust Euroopa avaliku teenistuse ja ELi institutsioonide vastu.

¹ Mõistet „institutsioon” on siin kasutatud kokkuvõtvalt ELi keelepruugis ametlikult kasutatava väljendi „institutsioonid, organid ja asutused” asemel.

² Mõiste „ametnik” viitab ELi institutsioonide töötajaskonnale. ELi keelepruugis kasutatav ametlik väljend on „ametnikud ja muud teenistujad”.

Avalduse projekt on mõeldud täiendusena olemasolevatele vahenditele, sealhulgas *personalieeskirjadele, finantsmäärusele* ja *Euroopa hea haldustava tava eeskiri*, mis sisaldavad ametnike käitumise üldiseid reegleid ja põhimõtteid. Eesmärgiks on aidata ametnikel keskenduda sellele, millises vaimus nad peaksid rakendama ELi institutsioonide üksikasjalikke sisereegleid niisugustes küsimustes nagu kingituste vastuvõtmine ja huvide konflikt. Sellega edendatakse head haldust ja muudetakse haldusomavoli juhtumid vähem tõenäolisemaks.

Avalik arutelu

Kommentaare avaliku teenistuse põhimõtete projekti kohta oodatakse üksikisikutelt ja organisatsioonidelt.

Ombudsman teavitab Euroopa Liidu lepingu artiklis 13 mainitud ELi institutsioone ja asutusi ning ELi ametite juhtide võrgustikku avalikust arutelust kirjalikult.

Kõiki tähtjaks saabunud kommentaare võetakse Euroopa Ombudsmani ELi ametnike avaliku teenistuse põhimõtete avalduse teksti lõplikul vormistamisel arvesse.

Ombudsman, nagu kõik ELi institutsioonid, peab töötama nii avatult kui võimalik ja tema missiooni kirjelduses on rõhutatud läbipaistvust. Seetõttu avaldatakse Euroopa Ombudsmani veebilehel nimekiri nendest isikutest ja organisatsioonidest, kellelt kommentaare saadakse. Kommentaarid on avalikkusele kättesaadavad taotluse alusel.

Juhul kui mingil põhjusel ei soovita oma nime avaldada ja/või kommentaari avalikkusele kättesaadavaks teha, palutakse saata vastav põhjendus koos oma kommentaariga.

Kuidas anda oma panus

Kommentaarid tuleks ombudsmanile saata hiljemalt 15. maiks 2011.

- kirja teel: Euroopa Ombudsman, 1 avenue du Président Robert Schuman, CS 30403, F - 67001 Strasbourg Cedex, Prantsusmaa;
- faksi teel: +33 (0)3 88 17 90 62;
- e-posti teel: <http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/contacts.faces>.

Projekt avalikuks aruteluks

Avaliku teenistuse põhimõtted

mis peaksid olema suunisteks ELi ametnikele*

Pühendumine ELile ja selle kodanikele

Ametnikud peaksid olema teadlikud asjaolust, et liidu institutsioonid on liidu ja selle kodanike huvide teenistuses.

Soovituste ja otsuste tegemisel peaksid ametnikud arvesse võtma ainult neid ja mitte mingeid muid huvisid.

Ametnikud peaksid oma ülesannete täitmisel andma endast parima ning püüdma olla heaks eeskujuks teistele.

Aus Ausus

Ametnikud peaksid igas olukorras tegutsema nii, et see kannataks kõige põhjalikumalt avalikkuse kontrolli. Selle kohustuse täitmisel ei tohi piirduda vaid püsimisega juriidilise korrektsuse piires.

Ametnikud ei tohiks endale võtta rahalisi ega muid kohustusi, mis võiksid neid ülesannete täitmisel mõjutada. Neil tuleb deklareerida kõik erahuvid, mis on seotud nende ametiülesannetega.

Ametnikud peaksid võtma meetmeid, hoidmaks ära huvide konflikte ja nende tekkimist. Nimetatud kohustus kehtib ka pärast ametist lahkumist.

Kuluhüvitisi ja toetusi taotledes peaksid ametnikud juhinduma sündsustundest, mitte püüdest võimalikult suurendada oma heaolu.

Objektiivsus

Ametnikud peaksid olema eelarvamusteta, juhinduma tõenditest ja soovima ära kuulata erinevaid arvamusi. Nad peaksid olema valmis tunnistama oma vigu ja neid parandama.

Võrdlevaid hindamisi sisaldavates menetlustes peaksid ametnike soovitused ja otsused põhinema üksnes tulemustel ja muudel õigusaktides selgesõnaliselt kindlaks määratud teguritel.

Ametnikud ei tohiks isiklikel sümpaatiatel või antipaatiatel lasta mõjutada oma ametialast tegevust.

* Mõiste „ametnik“ viitab ELi institutsioonide, organite ja asutuste töötajaskonnale. ELi keelepruugis kasutatakse ametlik väljend on „ametnikud ja muud teenistujad“.

Austus teiste vastu

Ametnikud peaksid näitama üles austust üksteise ja kodanike vastu. Nad peaksid olema viisakad, abi- ja koostöövalmid.

Läbipaistvus

Ametnikud peaksid olema valmis oma tegevust selgitama ja oma tegusid põhjendama. Nad peaksid suhtuma positiivselt avalikkuse kontrolli oma tegevuse üle, sealhulgas selle tegevuse vastavuse üle avaliku teenistuse põhimõtetele.